

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, postai szétküldéssel 7 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felölts szerkesztő és kiadó: RONA FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Varkor 39. szám.

Nyitlár sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jürdnys drban
számítanak meg.

Uj év.

A mai nappal ismét eltűnik egy esztendő a múltba, — egy esztendő, amelynek sulya óriásilag felülmúlja a békés esztendőket. Az emberiség fejlődésének tükrében: a történelemben nem találkozik korszak, amely, oly éles körvonalakban mutatná fényárnyalatait, mint ez a tőlünk elmaradozó év, amely után ha nem is könnyű szívvel, de mégis némi megkönnyebbüléssel kiáltjuk a nem annyira osztinte, mint inkább udvarias üdvözlést: Isten veled!

Igenis, legyen veled az Isten, akinek legmagasabb itélőszéke elé kerülsz és számot kell adnod sáfarkodásodról, felelni minden egyes csatlósod: napjaidnak véres munkájáról, kiméltelenséged fektelenségéről, busszuhintó magvetésed agyutűzzel melengtetett, vérrel öntözött kelesztéséről. Távozol, — de távozzál is! Hoztad bár a hazafiúi erények gazdag sokaságát, hoztál bár babért, dicsőséget, de magaddal akarod vinni az emberek egymás iránti kölcsönös szeretetet, melybe annyi konkolyt hintettél.

Ezt a szeretetet nem akarjuk veled elengedni, az emberszeretet megmentése érdekében akartunk sok mindent elfelejteni, annak védelme kedvéért kintunk békét ellenségeinknek. Mert alapvonása lelkünknek, drága kincse életünknek a szereteten alapuló erkölcsiség. A szeretet az az édes vágy, az a titkos hatalom, mely a lelket nemesíti. Szeretet és az ezen alapuló szabad erkölcsiség az a nagy ereje lelkünknek, mely, az örök szépség, igazság és jóság eszméit a világban megtestesíti.

A szereteterköcsiség szolgál annak alapul, hogy a gyermek enyelegve csüng édes anyja karján, a szeretet szent melege, az erkölcs lelkesítő ereje gyújtja föl az ifju keblet, hogy lángoló lelkevel atkarolni vágyódjék mindent, ami szel, nemes, dicső!... Éz szenteli meg, ez magasztosítja fel a férfi érzelmeit, amikor vagyont és életét kockára tenni kész a jog és igaz-

ság érdekében, ez teszi a közbeesőt és tisztelt oly különösen kiváltságos kiegészítő az őreget!

Ámde ha a dicső ereje az emberi léleknek fektelensége, durva erőszak vagy sűrű sötétség által kerekvágásából kiakknak: a szeretet helyét a gyűlölet, az erkölcsöt az erköcsstelenység foglalja el, s így keletkezik a passzulas, a haboru átkos következményeivel az emberiségre. Ennek rémitónél rémitőbb bizonyosságát szolgáltatja az az orkán, amely most Európa földjén atszaguldozik.

De uj év előtt állunk és remélünk, hogy ez nemcsak kalendáriumi fordulópontot, hanem uj korszakot is jelent, amelyben ismét jogosa fog lépni az emberszeretet és vele együtt a népek boldogulása is.

Adja Isten, hogy ugy legyen es minden magyar boldognak érezze magát ebben sokat igerő uj esztendőben.

Hozza meg az uj év a békét, hogy uj királyunk uralkodása mellett egy új, egy szebb jövőnek, egy boldogabb életnek alapját megvet-hessük, békés es emberszerető munkával.

Az ipari cikkek árszabályozása.

Az ipari érdekelttség nem foglalta váram nagy lelkesedéssel az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek azt az akcióját, mely az ipari cikkek árszabályozását kívánja. Sok mindenféle érvel hozták fel ellene. Mindenekelőt azt mondják, hogy OMGE-zel az akcióval csak a Gyariparosok Szövetségének a ma másik akcióját akarja ellensúlyozni amely az elemi cikkek rekviralása és árszabályozása teren erejesebb rendszabályokat követel. Továbbá elismernék ugyan, hogy az ipari cikkek folytonos es meg nem okolható drágulása ellen is tenni kell valamit. De szerintük a cikkek sokfélesége es minőségbeli különbségei következtében az egységes

árszabályozás és nevezetesen a határárak meg-

állapítása leközdhethetlen nehézségekbe ütközik. Ennek az ellentétnek a mezőgazdasági es ipari szakképviseltek között igen egyszerű a nagyarázata. Mindkét érdekelttség a maga érdekeit vedi es a maga érdekében igyekszik a kormányt, a törvényhozást es a közveleményt befolyasolni. Rendes békés viszonyok között ez az ellentét az agrar- es ipari érdekelttség között természetes. Mindkét képviseltek csak hivatását teljesiti es természetes rendeltetésének tesz eleget, ha kizárólag megbízóik anyagi érdekeit vedi. Most azonban nem élünk békés idöket, nem vagyunk rendes viszonyok között. A közérdek fogalmanak, mellyel normalis viszonyok között annyiszor visszaelnek, ha partikularis érdekek propagálásáról van szó, ezekben az idökben végzetes nagy jelentősége van. Az állam most nincs abban a helyzetben, hogy akar az egyik, akar a másik foglalkozási ágat kedvezésekkel protegalja. Agrar-merkantil ellentetek elismítésára most se ideje, módja. Most aldozatokról van szó, melyet a termelő- es vállalkozó-osztályoknak egyformán készséggel kell meghozni. Es ezeknek az aldozatoknak a megajánlásában azoknak kell elől járni, akik a társadalmi szervezetek élen vezető es irányító szerepre vannak hivatva. Egeszen visszas dolog tehát, ha az ipari körök a mezőgazdasági ellátás nehézségeivel foglalkoznak. A természetes es ilyen idökben szinte magától érthető eljárás az volna, hogy az iparosok es vállalkozók vezetői egyrészt es a gazdatársadalom képviselői másrészt a maguk szakértelmét es tájékozottságát a saját szakmájukban értékesítsek a közérdek védelmében. Vagyis, a gazdák es iparosok ne arról tanácskozzanak es memorandumozzának elsősorban, hogy mi történjék a másik foglalkozási ágban, hanem arról, hogy mit kell csinálni a saját területükön, hogy a közélet bajain, a mennyire csak lehetséges, segíteni lehessen.

Tárca.

A koronázási szertartás jelentőségei.

A királyok felkenéséről es koronázásáról már az ószövetségben is van említés: az első két zsidó királyt, Sault es Dávidot Sámuel olajjal felkente. Később a főpap a zsidó királyokat meg is koronázta es esküt is vett ki tőlük. A keresztény fejedelmeket az egyház az ószövetségi szokás alapján szintén felkente es megkoronázta. A német-római császárokat Nagy Károlytól (800) V. Károlyig (1530 február 24.) a pápák koronázták. A nemzeti fejedelmeket az illető ország első főpapja. Amióta a Pontificale Romanum hivatalos kiadása (1596) megjelent, azóta a szertartás mindenütt egyforma a katolikus egyházban. A koronázási szertartás egyes részeinek szimbolikus jelentősége a következő: A hercegprimás ut óeminenciája megkeni a király jobbkarját es vállai között a szentelt olajjal, hogy a Szentlélek ereje szálljon rá: az erősségnek es a bölcseségnek lelke. Azután felövezi a királyt Szent István kardjával, hogy a gonoszságot megfékezze, a bünt megbüntesse, a gyöngéket es ártatlanokat megvédelmezze. Fölteszi a koronát a király fejére az Atyának, Fiúnak es Szentléleknek nevében es figyelmezteti, hogy amint az apostoli egyháznak hatalma van a lelkek fölött azok üdvözítésére, ugy neki a világi hatalmat a nép boldogságára kell használnia. A korona legyen a király fején az erények ragyogó

koszorúja es az örök boldogság glóriájának előképe, ha a hatalmat az Isten szándéka szerint gyakorolja. Azután átadja a királynak a jogart, mely a bírói joghatóságnak es az igazságosságnak jelképe. A királyt elvezetik a trónra, mely magasan áll a föld felett annak jelölül, hogy a király közvetít az égi hatalom es a nép között: fölülről kapja a hatalmat a nép fölött, de egyszersmind felelős is fölfelé a neki engedelmességgel tartozó alattvalókért. Amit a királynak es a nemzetnek a koronázás ünnepies perceiben éreznie kell, azt az egész szines szertartásával, szebbnél-szebb szimbólumokkal es imádságokkal mind kifejezi.

A magyar korona viszontagságai.

A magyar szent koronának nem volt mindig oly nyugodt lma, mint most van neki Bálványoson es pihenését csak arra a rövid időre zavarják, meg felavatják vele az új magyar királyt.

Az 1848. szabadságharc után Orsova mellett volt elásva szent kincsünk, s onnan csak 1867-ben került ismét elő, hogy I. Ferenc József király fejét ékesítse.

De évszázadokkal előbb is eléggé regényes vándorutat kellett megtenni a magyar szent koronának.

Albert király halála után nagy zavarokban maradt vissza hazánk. A török fenyegetőleg lépett fel, a kormány gyepölőre egy gyenge asszonyi kéz nem volt elegendő.

A magyar főurak az ifju harcias lengyel Ulászlóra vetették szemüket es megkínálták a magyar koronával. Az országgyűlésen azt végezték, hogyha Erzsébet, Albert király özvegye királynő akar maradni, menjen nőül Ulászlóhoz.

Erzsébetnek nem tetszett a terv. Hogy tehát a királyi méltóságtól ne fosztassek meg es ne kelljen ez ifju Ulászlóhoz nőül menni, a királyi jelvényeket kellett megkeríteni s főleg a szent koronát.

De ki vállalkozzék erre? Egy elhatározott nő akadt, Kottaner Ilona, urnőjének igaz hive. Tudta, hogy életével játszik, mikor a koronát el akarja vinni.

Amikor az éj beült, melyben a koronát elorozni akarták, s mindenki nyugodni tért, Kottaner Ilona segítőtársa várkapornan at Kottaner szobájába osont, s ketten elindultak, hogy elorozzák a koronát.

A szent korona a kápolnában volt elzárva, még az ajtók is lepecsételve voltak. A pecsétet leszakították, a kulcsok segélyével bonyitották. Ott ismét egy lezárt ajtó várta őket, melynek kulcsai a koronánél voltak. Bekellett torni a zárt, ami zajjal járt. Azalatt Kottaner Ilona imádkozott. Szerencsére a zajt nem hallotta meg senki. A szekrény, amelyben a koronát őrizték, nagy es erős volt, feltörni nem lehetett. Kottaner segítőtársa meggyújtotta a szekrény oldalát, hogy azon nyílás támadjon. Nagy fáradsággal sikerült, s végre a koronát kiemelhették.

Mennyi aggodalomon ment keresztül ezalatt Kottaner Ilona, kitűnik saját szavaiból. Látományok tüntek előtte, hangokat, lépteket hallott hallucinációja közben.

Mikor a korona kezében volt, elrejtette egy párnába es sietve távozott.

Másnap az elutazásról kellett gondoskodni. A szolgálta, kit Kottaner es segítőtársa felfogadtak, tehénbőrbe rejtette a párnát, melyben a korona volt, s így mentek szánon a várból le.

Másnap, 1440. február 21-én, szerencsésen Komáromba értek, hol az özvegy királyné várt rájuk, örömmel szorítva a vakmerő asszonyt keblébe.

